

وزارت کشور

سازمان شهرداری ها و دهیاری های کشور

معاونت امور شهرداری ها

**شیوه نامه اعلام قیمت محصولات و فرآورده های کشاورزی و ارزاق عمومی در بازارهای
تحت نظر شهرداری ها**

دفتر محیط زیست و خدمات شهری

دی ماه ۱۴۰۲

گروه تهیه و تدوین شیوه‌نامه

آقای مسعود احمدی-آقای هاشم نوروزی فرد-آقای محمد آب کراران
سازمان شهرداری‌ها و دهیاری‌های کشور- دفتر محیط‌زیست و خدمات شهری

آقای ایوب فصاحت - آقای مهدی بختیاری زاده- آقای داود داداشی- آقای هیراد رضوانی
شهرداری تهران- سازمان مدیریت میادین میوه و تره‌بار

آقای پژمان شفیعی-آقای وحید حدادیان
شهرداری شیراز- سازمان ساماندهی مشاغل شهری و فرآورده‌های کشاورزی

آقای محسن صادقی امینی-آقای محمدمهدی اصیلی
شهرداری قم- سازمان ساماندهی مشاغل شهری و فرآورده‌های کشاورزی

آقای سعید معتمنی
شهرداری تبریز- سازمان ساماندهی مشاغل شهری و فرآورده‌های کشاورزی

آقای اصغراللهیاری
شهرداری قزوین- سازمان ساماندهی مشاغل شهری و فرآورده‌های کشاورزی

آقای علی دغاغله
شهرداری اهواز- سازمان ساماندهی مشاغل شهری و فرآورده‌های کشاورزی

بنام خدا

شیوه‌نامه اعلام قیمت محصولات و فرآورده‌های کشاورزی و ارزاق عمومی در بازارهای تحت نظر شهرداری‌ها

بازارهای عرضه محصولات و فرآورده‌های کشاورزی تحت نظر شهرداری (میوه و تره‌بار، پروتئینی، لبنی و...) در اجرای سیاست‌های تنظیم بازار و کاهش حاشیه بازاریابی از طریق عرضه مستقیم محصولات کشاورزی و ارزاق عمومی با قیمت مناسب، موجب کاهش نرخ کالاها شده و در مناطق مختلف کشور در تنظیم بازار کالاهای اساسی و مایحتاج عمومی مردم به ویژه دسترسی آسان‌تر در راستای امنیت غذایی و تأمین نیاز شهروندان نقش مهمی ایفا می‌کنند، از طرفی با توجه به نوع و ماهیت فعالیت و کارکرد این مراکز به دلیل نظارت‌های مستمر و نظام‌مند بر نحوه فعالیت بهره‌برداران فعال در غرف تحت اختیار، باعث اثربخشی و کارآمدی بیشتر این نظارت‌ها و شاهد بروز نتایج مؤثرتری در این امر بوده، به‌گونه‌ای که موجبات جلب اعتماد و رضایت هر چه بیشتر مصرف‌کنندگان را از بابت نظارت‌های سازمانی فراهم آورده است.

در این راستا به منظور یکسان‌سازی و وحدت رویه میان مراکز تحت نظر شهرداری‌ها در تعیین نرخ محصولات و فرآورده‌های کشاورزی، ارزاق و مایحتاج عمومی، این شیوه‌نامه تهیه و تدوین گردید و با توجه به شرایط و مقتضیات هر شهر قابل اقتباس و بهره‌برداری می‌باشد.

ماده ۱: قوانین و مقررات

- بند ۱۸ ماده ۵۵ قانون شهرداری مصوب ۱۳۳۴
- ماده ۷ آئین نامه اجرایی قانون اصلاح ماده واحده قانون نحوه واگذاری اماکن و غرفه‌های سازمان مصوب ۱۳۷۴/۱۱/۰۱ با اصلاحات و الحاقات بعدی

ماده ۲: تعاریف و اصطلاحات

عبارات و اصطلاحات بکار رفته در این شیوه‌نامه دارای مفاهیم زیر است:

سازمان: منظور از سازمان در این شیوه‌نامه، سازمان ساماندهی مشاغل شهری و فرآورده‌های کشاورزی شهرداری/ سازمان مدیریت میادین میوه و تره‌بار شهرداری می‌باشد.

مرکز عرضه: مکانی است برای تسهیل در امر عرضه محصولات و فرآورده‌های کشاورزی، ارزاق و مایحتاج عمومی خانوار که به صورت دائمی یا موقت تحت نظر شهرداری/ سازمان ایجاد و در این شیوه‌نامه به‌اختصار مرکز نامیده می‌شود و در سطح میدان منطقه‌ای، بازار و بازارچه (بازار محله‌ای) قابل اجرا می‌باشد.

بهره‌بردار: منظور از بهره‌بردار هر شخص حقیقی و یا حقوقی است که به موجب قرارداد فی‌مابین، مکان عرضه محصولات یا ارائه خدمات موردنظر از سوی شهرداری/ سازمان به وی جهت فعالیت در مدت تعیین‌شده واگذار گردیده است.

محصولات باغی و زراعی: شامل محصولاتی از گروه‌های سردرختی، مرکبات، سبزیجات برگ‌ی و غیر برگ‌ی و امثال آن.

محصولات دامی، طیور و آبزیان: شامل محصولاتی از گروه‌های گوشت قرمز، گوشت سفید، تخم‌مرغ و سایر فرآورده‌های مرتبط.

محصولات فرآوری شده: به کلیه تولیدات و کالاهای حاصل از تبدیل، فرآوری و استحصال مواد اولیه که با رعایت کلیه موازین بهداشتی و قانونی تولید می‌شود، اطلاق می‌گردد.

ماده ۳: گروه‌بندی محصولات کشاورزی و ارزاق عمومی قابل عرضه در بازارها

با عنایت به لزوم استفاده از اطلاعات و آمارهای تولیدی و توزیعی متولیان مربوطه نظیر وزارتخانه‌های جهاد کشاورزی، صمت، بهداشت درمان و آموزش پزشکی و ... در شهرداری/سازمان، گروه‌بندی کالاها و خدمات در این شیوه‌نامه به شکلی انجام شده است که انطباق لازم را با گروه‌بندی‌های مورداستفاده در وزارتخانه‌های مذکور دارا باشد.

۱- انواع محصولات زراعی

۲- انواع محصولات باغی

۳- انواع محصولات دامی، طیور و آبزیان

۴- محصولات فرآوری شده و انواع کالاهای اساسی

ماده ۴: ساختار اجرایی

۴-۱- گروه کارشناسی آمار و اطلاعات و پیشنهاد قیمت‌ها:

وظیفه این گروه بررسی آمار و اطلاعات مربوط به تأمین و توزیع، عرضه و قیمت‌ها در مبادی تولید، عمده و سطح شهر محصولات و فرآورده‌ها و کالاهای مختلف و همچنین پیشنهاد قیمت مصوب سازمان ساماندهی مشاغل و فرآورده‌های کشاورزی به کمیته اعلام قیمت بوده و متشکل از اعضاء زیر با توجه به گروه محصولی مربوطه می‌باشد.

اعضاء گروه کارشناسی آمار و اطلاعات و پیشنهاد قیمت‌ها:

۱- مدیر تحقیقات و مطالعات بازار/مدیر مرتبط (رئیس گروه)

۲- کارشناس مسئول گروه محصولی مربوطه

۳- دو نفر از مدیران میادین یا بازارها

۴- نماینده حوزه اجرایی و بهره‌برداری/حوزه مرتبط

۵- نمایندگان مراکز توزیع عمده محصولات مربوطه

۶- نماینده بهره‌برداران گروه محصولی مربوطه

تبصره ۱: بهره‌برداران باید با هماهنگی سازمان ضمن معرفی نامزدها و درنهایت بر اساس سازوکار مشخصی، نسبت به انتخاب نماینده بهره‌برداران در این گروه اقدام نمایند.

تبصره ۲: نمایندگان حوزه‌های تخصصی متناسب با ساختار تشکیلاتی سازمان خود، عضو گروه خواهند بود و حسب نیاز با توجه به وضعیت و شرایط هر یک از گروه‌های محصولی و پس از کسب نظر مدیرعامل/رئیس سازمان، می‌توان اشخاص حقیقی و حقوقی مطلع دیگری را نیز به جلسات کارگروه کارشناسی آمار و اطلاعات و پیشنهاد قیمت‌ها دعوت نمود.

۴-۲- کمیته اعلام قیمت:

وظیفه این کمیته بررسی قیمت‌های پیشنهادی مربوط به گروه‌های محصولی ارسالی از سوی گروه کارشناسی آمار و اطلاعات و پیشنهاد قیمت‌ها بوده که پس از تصویب و تنظیم نرخ‌نامه، کلیه قیمت‌های تعیین شده، جهت اجرا و نظارت از سوی مدیرعامل/رئیس سازمان به همه مراکز عرضه تحت نظر شهرداری ابلاغ و همچنین به نحو مقتضی، اطلاع‌رسانی می‌گردد.

اعضاء درون سازمانی کمیته اعلام قیمت:

۱- معاون بازرگانی/معاون مرتبط(رئیس کمیته) ۲- مدیر تحقیقات و مطالعات بازار/مدیر مرتبط(دبیر کمیته) ۳- معاون اجرایی و بهره‌برداری/معاون مرتبط ۴- مدیر بازرسی

اعضاء برون سازمانی کمیته اعلام قیمت:

۱- نماینده سازمان صنعت معدن و تجارت از حوزه معاونت بازرگانی داخلی(در مرکز استان نماینده اداره کل استان و در شهرستان نماینده اداره شهرستان مربوطه) ۲- نماینده حوزه معاونت و یا دفتر گروه محصولی مربوطه در جهاد کشاورزی(در مرکز استان نماینده اداره کل استان و در شهرستان نماینده اداره شهرستان مربوطه)

تبصره ۱: جلسه‌های این کمیته با حضور دوسوم اعضا رسمیت می‌یابد و تصمیم‌های جلسه با اکثریت آراء حاضر در جلسه لازم‌الاجرا خواهد بود.

تبصره ۲: در صورت صلاحدید مدیرعامل/رئیس سازمان، حسب مورد از برخی افراد کارگروه کارشناسی آمار و اطلاعات و پیشنهاد قیمت‌ها و یا سایر افراد مطلع، جهت شرکت در جلسات کمیته اعلام قیمت دعوت به عمل می‌آید.

تبصره ۳: در راستای حمایت از تولیدکنندگان و مصرف‌کنندگان و ایجاد شرایط مطلوب به منظور عرضه مستمر محصولات و تداوم تأمین نیاز مراجعین، از آنجاکه قیمت برخی محصولات در مواردی ساعت به ساعت قابل تغییر می‌باشد در صورت نیاز به اصلاح سریع برخی از قیمت‌ها (اصلاح میان‌دوره‌ای قیمت) به دلیل زمان‌بر بودن پروسه مربوط به تشکیل جلسه‌ی کمیته اعلام قیمت، سازمان می‌تواند رأساً و بدون تشکیل جلسه نسبت به اعمال موارد کاهش قیمت‌ها بلافاصله اقدام و ابلاغ و در موارد افزایش قیمت‌های محصولاتی که توسط کمیته، قیمت‌گذاری می‌شوند با بررسی، کارشناسی و جمع‌بندی دبیرخانه و پیشنهاد دبیر کمیته و با تأیید مشترک معاونت‌های مرتبط و ابلاغ مدیرعامل سازمان، اقدام و در اولین جلسه آتی کمیته اعلام قیمت، مراتب به اطلاع سایر اعضا کمیته مذکور رسانده شود.

ماده ۵: روش اعلام قیمت محصولات

با توجه به ماهیت محصولات و کالاهای توزیعی و خدمات ارائه شده در سازمان و تفاوت در نحوه تولید و عرضه آن‌ها، محصولات، کالاها و خدمات، فرآیند اجرایی و روش قیمت‌گذاری آن‌ها به سه گروه زیر تقسیم‌بندی می‌شود:

۱-۵- روش اعلام قیمت محصولات باغی و زراعی

اعلام قیمت این محصولات با توجه به قیمت عمده‌فروشی و میزان عرضه آن در مراکز عمده‌فروشی با لحاظ قیمت مبادی تولید صورت می‌پذیرد. قیمت عمده‌فروشی بعلاوه هزینه حمل‌ونقل، بعلاوه سود عادلانه و متعارف برای بهره‌بردار با رعایت موارد زیر مشروط به اینکه این قیمت از قیمت خرده‌فروشی در سطح شهر پایین‌تر باشد تعیین می‌شود:

الف- درصد ضرایب سود و هزینه شبکه‌های توزیع و عرضه، ابلاغی کمیسیون هیات عالی نظارت کشور و سازمان حمایت از مصرف‌کنندگان و تولیدکنندگان برای انواع محصولات کشاورزی و باغی و زراعی

ب- بررسی قیمت هفتگی و یا در صورت نیاز ارزیابی میدانی قیمت‌های روزانه محصولات کشاورزی و باغی مصوب شده و در حال فروش در میدان مرکزی میوه و تره‌بار

ج- پایش و کشف قیمت فروش میوه و تره‌بار در چند نقطه‌ی مشخص از سطح شهر

تبصره: جلسات جهت اعلام قیمت این گروه محصولی به صورت هفتگی برگزار خواهد شد.

۲-۵- روش اعلام قیمت محصولات دامی، طیور و آبزیان

همه‌روزه کارشناس مربوط به این بخش از مراکز عمده‌فروشی و معتبر سطح شهر و همچنین اتحادیه ذی‌ربط؛ قیمت کالاهای مذکور را اخذ و مطابق با نوع و درجه آن با ۵٪ کمتر از نرخ سطح شهر قیمت‌گذاری و برچسب‌گذاری (تیکت‌گذاری) می‌گردد.

۳-۵- روش اعلام قیمت ارزاق عمومی، مواد شوینده و بهداشتی و محصولات فرآوری شده

قیمت‌گذاری خواربار و ارزاق عمومی، مواد شوینده و بهداشتی، فرآورده‌های لبنی، فرآورده‌های گوشتی شامل سوسیس، کالباس و...؛ حداکثر بر اساس درصد ضرایب سود و هزینه خرده‌فروشی کالا مصوب کمیسیون هیات عالی نظارت بعلاوه قیمت خرید درج‌شده در فاکتور معتبر انجام می‌پذیرد و قیمت نهایی آن باید از نرخ سطح شهر پایین‌تر باشد.

تبصره ۱: در صورت لزوم عرضه سایر کالاها و خدمات در مراکز عرضه تحت نظر شهرداری، با روش اعلام قیمت توسط گروه کارشناسی آمار و اطلاعات پیشنهاد و پس از تصویب در کمیته اعلام قیمت قابل اجرا می‌باشد.

تبصره ۲: در صورت اعلام قیمت مصوب (نرخ رسمی)، از سوی مراجع ذی‌صلاح برای هر یک از اقلامی که در گروه‌های سه‌گانه فوق قرار می‌گیرند قیمت مصوب سازمان نباید از قیمت مصوب اعلام‌شده بالاتر باشد.

ماده ۶: دوره و نحوه اعلام قیمت گروه‌های کالایی:

- ۱- انواع سبزیجات برگی و غیر برگی به صورت هفتگی توسط کمیته اعلام قیمت.
- ۲- انواع میوه‌جات و انواع محصولات جالیزی به صورت هفتگی توسط کمیته اعلام قیمت
- ۳- انواع حبوبات، آجیل و خشکبار به صورت ماهیانه توسط کمیته اعلام قیمت.
- ۴- مرغ و تخم‌مرغ به صورت روزانه توسط سازمان.
- ۵- انواع قارچ و جوانه خوراکی و محصولات و فرآورده‌های دسری (نظیر انواع سالاد، کوکتل میوه، شور و ترشیجات) در مواقع موردنیاز توسط سازمان.
- ۶- انواع گوشت گوسفند، گوساله، شترمرغ و شتر و انواع گوشت بوقلمون، کبک، بلدرچین، تخم بلدرچین و در مواقع موردنیاز توسط سازمان.
- ۷- تعیین درصد تخفیف برای محصولات فرآوری شده، در ایام و مناسبت‌های خاص (به صورت کوتاه مدت نظیر ماه مبارک رمضان، دهه مبارک فجر، شب عید و غیره) توسط سازمان.
- ۸- سایر کالاها و خدمات بنا به ضرورت توسط سازمان.

ماده ۷: این شیوه‌نامه مشتمل بر ۷ ماده و ۸ تبصره، در تاریخ به تصویب شورای اسلامی شهر رسید و از این تاریخ به بعد ملاک عمل شهرداری می‌باشد.